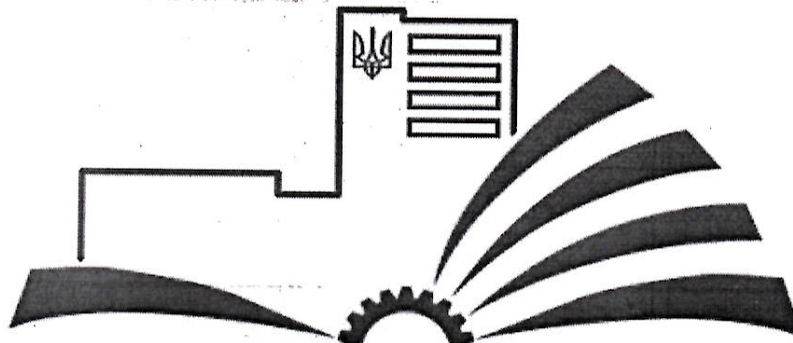

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Чернігівська політехніка»

ОСВІТНЬО - ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«Публічне управління та адміністрування»

другий рівень вищої освіти
за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування»
галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування»

Кваліфікація: Магістр публічного управління та адміністрування

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ
Заступник голови вченої ради

_____ / О.О.Новомлинець/

(протокол № 6 від "31" серпня 2020 р.)

Освітня програма вводиться в дію з 1 вересня 2020 р.

В.о. ректора _____ / О.О.Новомлинець/

(наказ № 30 від "31" 08 2020 р.)

Чернігів 2020 р.

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» на основі стандарту вищої освіти за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України № 1001 від 04.08.2020 р., у складі:

1. Руденко О.М., д. держ.упр., професор
2. Вдовенко С.М., д. держ.упр., професор
3. Косач І.А., д.е.н., доцент

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ МЕНЕДЖМЕНТУ, ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ І ТОРГІВЛІ кафедра публічного управління та менеджменту організацій
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	другий (магістерський) рівень магістр публічного управління та адміністрування
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Публічне управління та адміністрування»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік 4 місяці
Наявність акредитації	Акредитація надана (сертифікат про акредитацію серія НД №2685410, термін дії – до 01.07.2026)
Цикл/рівень	НРК України- 7 рівень
Передумови	Зарахування проводиться на загальних умовах вступу на основі освітнього ступеню бакалавр, спеціаліст.
Мова(и) викладання	Українська, англійська
Термін дії освітньої програми	5 років
Інтернет-адреса постійного розміщення опису програми	http://pumo.stu.cn.ua
2 – Мета освітньої програми	
підготовка фахівців з публічного управління та адміністрування, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері публічного управління та адміністрування	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	Галузь знань – 28 «Публічне управління та адміністрування» Спеціальність - 281 - Публічне управління та адміністрування
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма
Опис предметної області	Об'єкти вивчення: принципи і закономірності функціонування системи публічного управління та адміністрування як сукупності інститутів державного управління, місцевого самоврядування, громадянського суспільства відповідно до покладених на них функцій і повноважень; відносини, явища, процеси, моделі та механізми, що характеризують прояви публічного

	<p>управління та адміністрування на вищому, центральному, регіональному та місцевому рівнях.</p> <p>Цілі навчання: підготовка фахівців з публічного управління та адміністрування, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері публічного управління та адміністрування.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: наукові концепції (теорії) публічного управління та адміністрування, зокрема на вищому, центральному, регіональному та місцевому рівнях управління.</p> <p>Методи, методики та технології: наукового пізнання, управління та прийняття рішень, аналітичної обробки інформації, інституціонального, інструментального, функціонального, організаційно-технологічного та правового забезпечення, електронного урядування, системного аналізу, моделювання, прогнозування та проектування.</p> <p>Інструменти та обладнання: інформаційно-аналітичні інструменти, системи підтримки прийняття та реалізації управлінських рішень, спеціалізоване програмне забезпечення.</p>
Особливості програми	Програма передбачає диференційований підхід до підготовки магістра.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Посади згідно класифікації професій України: прикладна діяльність у сфері публічного управління.</p> <p>Адміністративна та управлінська діяльність у відповідності із II рівнем вищої освіти в органах державної влади та закладах вищої освіти.</p> <ul style="list-style-type: none"> - на посадах в центральних і місцевих органах державної влади; - на посадах в органах місцевого самоврядування; - на посадах в структурах недержавних суб'єктів громадянського суспільства та громадських організацій; - на керівних посадах і посадах фахівців на підприємствах, установах і організаціях державної і комунальної форм власності; - на управлінських і адміністративних посадах в міжнародних організаціях та їх представництвах в Україні.
Академічні права випускників	Здобуття освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі освіти дорослих

5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Базові дисципліни та представлені в професійному циклі напрямки забезпечують глибоке вивчення теорії публічного адміністрування, конституції та врядування, державного регулювання економіки та економічної політики, територіального управління, управління закладами державної влади та місцевого врядування, комунікацій в публічній адміністрації, технологій публічного адміністрування, проектного менеджменту в публічному адмініструванні, соціальному розвитку, інформаційно-аналітичного забезпеченні публічного адміністрування.</p> <p style="text-align: center;">Застосовуються наступні принципи навчання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Впровадження активних методів навчання, що забезпечують особистісно-зорієнтований підхід і розвиток критичного мислення у магістрів. 2. Надання можливостей магістрам отримувати знання, уміння та навички і поглиблювати їх. 3. Інформаційна підтримка участі магістрів в конкурсах на отримання наукових стипендій і грантів. 4. Застосування проблемно-орієнтованого навчання, дистанційного навчання та самонавчання.
Оцінювання	<p>Поточний контроль знань проводиться у формі письмових контрольних робіт (тестів), опитувань, презентацій, захисту курсових та розрахунково-графічних робіт, звітів з практики.</p> <p>Підсумковий контроль успішності навчання проводиться у формі: екзамену або диференційованого заліку – по результатам вивчення вибіркового та обов'язкового дисциплін освітньої програми.</p>
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	<p>Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері публічного управління та адміністрування та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.</p>
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК02. Здатність працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, бути лідером, діяти соціально-відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК03. Здатність розробляти та управляти проектами.</p> <p>ЗК04. Здатність удосконалювати й розвивати професійний,</p>

	<p>інтелектуальний і культурний рівні.</p> <p>ЗК05. Здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології.</p> <p>ЗК06. Здатність до професійного спілкування іноземною мовою.</p> <p>ЗК07. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК08. Компетентність у застосуванні сучасних методів проведення наукових досліджень.</p> <p>ЗК09. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК10. Здатність до ініціативності, відповідальності та навичок до безпечної діяльності відповідно до майбутнього профілю роботи, галузевих норм і правил, а також необхідного рівня індивідуального та колективного рівня безпеки у надзвичайних ситуаціях</p>
<p>Спеціальні компетентності спеціальності (СК)</p>	<p>СК01. Здатність налагоджувати соціальну взаємодію, співробітництво, попереджати та розв'язувати конфлікти.</p> <p>СК02. Здатність організувати діяльність органів публічного управління та інших організацій публічної сфери.</p> <p>СК03. Здатність організувати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій, зокрема розробляти заходи щодо впровадження електронного урядування в різних сферах публічного управління та адміністрування.</p> <p>СК04. Здатність визначати показники сталого розвитку на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.</p> <p>СК05. Здатність представляти органи публічного управління у відносинах з іншими державними органами та органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями, підприємствами, установами і організаціями незалежно від форм власності, громадянами та налагоджувати ефективні комунікації з ними.</p> <p>СК06. Здатність здійснювати професійну діяльність з урахуванням потреб забезпечення національної безпеки України.</p> <p>СК07. Здатність самостійно готувати проекти нормативно правових актів, аналітичні довідки, пропозиції, доповіді, надавати експертну оцінку нормативно-правовим актам на різних рівнях публічного управління та адміністрування.</p> <p>СК08. Здатність розробляти стратегічні документи розвитку соціально-економічних систем на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.</p> <p>СК09. Здатність здійснювати наукову та дослідницьку діяльність у сфері публічного управління та адміністрування.</p> <p>СК10. Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції.</p> <p>СК11. Компетенції побудови системи діагностики стану розвитку соціально-економічних систем та організацій з метою вияву потенційних дестабілізаційних явищ.</p> <p>СК12. Компетентність аналітичного обґрунтування ухвалення</p>

	<p>рішень в управлінні соціально-економічними системами різного рівня на основі математичних методів та описового моделювання. СК13. Компетенції проведення наукових досліджень на основі знань про поточний стан розвитку економічної системи.</p>
<p align="center">7 – Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання</p>	
<p>Результати навчання</p>	<p>РН01. Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ та технологій прийняття управлінських рішень.</p> <p>РН02. Розв'язувати складні задачі публічного управління та адміністрування, враховуючи вимоги законодавства, виявляти правові колізії та проблеми, розробляти проекти нормативно-правових актів для їх усунення.</p> <p>РН03. Знати основні засади національної безпеки та уміти попереджати й нейтралізувати виклики і загрози національним інтересам України в межах своєї професійної компетенції.</p> <p>РН04. Використовувати сучасні статистичні методи, моделі, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач публічного управління та адміністрування.</p> <p>РН05. Визначати пріоритетні напрями впровадження електронного урядування та розвитку електронної демократії.</p> <p>РН06. Здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проектами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації управлінських та загально-організаційних структур.</p> <p>РН07. Уміти розробляти національні/регіональні програмні документи щодо розвитку публічного управління, використовуючи системний аналіз і комплексний підхід, а також методи командної роботи.</p> <p>РН08. Уміти здійснювати ефективну комунікацію, аргументувати свою позицію, використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у сфері публічного управління та адміністрування на засадах соціальної відповідальності, правових та етичних норм.</p> <p>РН09. Спілкуватися іноземною мовою на професійну тематику, обговорювати проблеми публічного управління та результати досліджень.</p> <p>РН10. Представляти органи публічного управління й інші організації публічної сфери та презентувати для фахівців і широкого загалу результати їх діяльності.</p> <p>РН11. Розробляти обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, враховувати цілі, наявні законодавчі, часові та ресурсні обмеження, оцінювати політичні, соціальні, економічні та екологічні наслідки варіантів рішень.</p> <p>РН12. Планувати і здійснювати наукові та прикладні дослідження у сфері публічного управління та адміністрування, включаючи аналіз проблематики, постановку цілей і завдань, вибір та</p>

	<p>використання теоретичних та емпіричних методів дослідження, аналіз його результатів, формулювання обґрунтованих висновків.</p> <p>РН13. Знати теорію та методологію системного аналізу, розуміти етапи реалізації системного підходу при дослідженні системи публічного управління та вміти застосовувати його на практиці.</p> <p>РН14. Знати та розуміти теоретичні положення та методичні основи інтеграції процесів формування публічного управління в систему державної влади.</p> <p>РН15. Знати та розуміти сучасні методи організації роботи органів державної влади та місцевого самоврядування.</p>
Знання (ЗН)	<p>Зн1 Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень.</p> <p>Зн2 Критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань</p>
Уміння (УМ)	<p>Ум1 Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур</p> <p>Ум2 Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах</p> <p>Ум3 Здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності</p>
Комунікація (К)	<p>К1 Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема, до осіб, які навчаються</p> <p>К2 Використання іноземних мов у професійній діяльності</p>
Автономія і відповідальність (АВ)	<p>АВ1 Управління робочими або навчальними процесами, які є складними непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів</p> <p>АВ2 Відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів</p> <p>АВ3 Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Кадрові вимоги щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої та післядипломної освіти для осіб з вищою освітою (п. 30 Постанови КМУ від 30 грудня 2015р. № 1187 в редакції постанови КМУ від 10 травня 2018 р. № 347).
Матеріально-технічне забезпечення	Визначається вимогами до матеріально-технічного забезпечення
Інформаційне та	Визначається положенням про організацію освітнього процесу,

навчально-методичне забезпечення	навчально-методичними комплексами відповідних дисциплін, диджиталізацією освітнього процесу шляхом застосування веб-платформ та системи дистанційного навчання Moodle.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Можливість учасників освітнього процесу навчатися, викладати, стажуватися чи проводити наукову діяльність в іншому вищому навчальному закладі (науковій установі) на території України.
Міжнародна кредитна мобільність	Надання права на участь у програмах академічної мобільності усім учасникам освітнього процесу; чітке визначення видів та форм академічної мобільності; закріплення принципу перезарахування отриманих кредитів на основі Європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС).

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, випускна кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти			
ОК 1	Іноземна мова за професійним спрямуванням	4	Залік
ОК 2	Адміністративно-територіальний менеджмент	4	Іспит
ОК 3	Проектний підхід в публічному управлінні	6	Іспит, курсова робота
ОК 4	Цивільний захист та охорона праці в галузі	3	Залік
ОК 5	Електронне врядування	5	Іспит
ОК 6	Системний підхід в публічному управлінні	4	Залік
ОК 7	Теорія, історія та методологія публічного управління	4	Іспит
ОК 8	Технології публічного адміністрування	4	Іспит
Загальний обсяг обов'язкових компонент – 34 кредитів			
Вибіркові компоненти ОП			
ВК 1.1	Державна економічна політика	3	Залік
ВК 1.2	Реформи в Україні	3	Залік
ВК 2.1	Публічні фінанси	4	Іспит
ВК 2.2	Організація діяльності державних посадових осіб	4	Іспит
ВК 3.1	Міське самоврядування в зарубіжних країнах	4	Іспит
ВК 3.2	Актуальні проблеми українського	4	Іспит

суспільства			
ВК 4.1	Транскордонне співробітництво	3	Залік
ВК 4.2	Government Relation & Public Relation	3	Залік
ВК 5.1	Кадрова політика в публічному управлінні	4	Іспит
ВК 5.2	Іміджмейкінг посадових осіб	4	Іспит
ВК 6.1	Комунікативний процес у місцевому самоврядуванні	4	Іспит
ВК 6.2	Технології управління територіальною громадою	4	Іспит
ВК 7.1	Фандрейзинг	4	Іспит
ВК 7.2	Система економічної безпеки України	4	Іспит
Загальний обсяг вибірових компонент -26			
Практична підготовка		14	
Підготовка до атестації		16	

2.2 Структурно-логічна схема ОП

Послідовність навчальної діяльності здобувача за денною формою навчання:

Семестр	Види навчальної діяльності
I семестр 30 кредитів	Дисципліни циклу загальної підготовки - 18 Дисципліни циклу професійної підготовки - 12
II семестр 30 кредитів	Дисципліни циклу загальної підготовки - 13 Дисципліни циклу професійної підготовки - 17
III семестр 30 кредитів	Практична підготовка -14 Підготовка до атестації - 16

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи та єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальністю в установленому порядку
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації. У кваліфікаційній роботі має бути розв'язана складна задача чи проблема у сфері публічного управління та адміністрування, що передбачає

	<p>проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.</p> <p>Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті або в репозитарії закладу вищої освіти або його підрозділу.</p>
<p>Вимоги до атестаційного/єдиного державного кваліфікаційного іспиту</p>	<p>Атестаційний іспит у вигляді єдиного державного кваліфікаційного іспиту має оцінювати відповідність результатів навчання вимогам відповідного стандарту та відповідати організаційним вимогам до єдиного державного кваліфікаційного іспиту, які встановлюються законодавством.</p>

Таблиця 1

**Матриця відповідності
компетентностей дескрипторам НРК**

Класифікація компетентностей за НРК	Знання Зн1 Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень Зн2 Критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Уміння/навички Ум1 Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур Ум2 Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах Ум3 Здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності	Комунікація К1 Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема, до осіб, які навчаються К2 Використання іноземних мов у професійній діяльності	Відповідальність та автономія АВ1 Управління робочими або навчальними процесами, які є складними непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів АВ2 Відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів АВ3 Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії
Загальні компетентності				
ЗК01	Зн1	Ум2		АВ1
ЗК02		Ум3	К1	АВ2
ЗК03	Зн1	Ум1		АВ1
ЗК04	Зн1	Ум2		
ЗК05	Зн2	Ум1	К1	АВ1
ЗК06			К1, К2	
ЗК07	Зн1, Зн2	Ум1, Ум2, Ум3		АВ3
ЗК08	Зн1	Ум1, Ум2		АВ2
ЗК09	Зн1	Ум2, Ум3	К1	
ЗК10		Ум3		АВ1
Спеціальні (фахові) компетентності				
СК01		Ум3	К1	АВ2
СК02	Зн1	Ум1	К1	АВ1
СК03	Зн1		К1	
СК04	Зн1	Ум2		
СК05			К1, К2	АВ2
СК06	Зн2	Ум2		
СК07	Зн1, Зн2			
СК08		Ум2		
СК09	Зн1, Зн2			АВ3
СК10		Ум2		
СК11	Зн2	Ум2	К1	АВ1, АВ2
СК12	Зн1, Зн2	Ум1, Ум2, Ум3	К2	АВ3
СК13	Зн1, Зн2	Ум1		

Таблиця 2

Матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей

Результати навчання		КОМПЕТЕНТНОСТІ																							
		ІНТЕГРАЛЬНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ																							
		Загальні компетентності									Спеціальні (фахові, предметні) компетентності														
		ЗК01	ЗК02	ЗК03	ЗК04	ЗК05	ЗК06	ЗК07	ЗК08	ЗК09	ЗК10	СК01	СК02	СК03	СК04	СК05	СК06	СК07	СК08	СК09	СК10	СК11*	СК12*	СК13	
PH01		•	•	•		•						•	•		•			•			•			•	
PH02		•	•		•			•					•			•		•			•				
PH03																•		•			•				
PH04		•		•				•			•				•		•		•					•	
PH05						•													•				•		
PH06		•	•	•								•			•		•		•					•	
PH07			•										•		•		•		•					•	
PH08			•									•			•		•		•					•	
PH09																									
PH10																									
PH11																									
PH12		•		•				•	•	•				•				•			•			•	
PH13														•				•			•		•	•	
PH14		•												•				•			•		•	•	
PH15		•	•		•													•							•

Таблиця 4

Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 1.1	ОК 1.2	ОК 2.1	ОК 2.2	ОК 3.1	ОК 3.2	ОК 4.1	ОК 4.2	ОК 5.1	ОК 5.2	ОК 6.1	ОК 6.2	ОК 7.1	ОК 7.2	
PH1		+					+	+						+									
PH2		+													+								
PH3				+																			
PH4		+			+				+														+
PH5					+			+	+														
PH6						+		+		+													
PH7		+				+				+									+				
PH8					+							+					+						
PH9	+											+					+		+				
PH10	+											+					+		+				
PH11		+					+	+				+						+					
PH12							+	+			+												
PH13						+	+	+	+														
PH14		+				+			+														
PH15		+													+					+			

4. Перелік нормативних документів, на яких базується програма

Нормативні документи:

1. Закон «Про вищу освіту» – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Закон «Про освіту» – <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
3. Національний класифікатор України: Класифікатор професій ДК 003:2010. – <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>
4. Національна рамка кваліфікацій – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
5. Перелік галузей знань і спеціальностей, 2015 <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.
6. Указ Президента України «Питання європейської та євроатлантичної інтеграції» від 20 квітня 2019 р. № 155/2019 <https://www.president.gov.ua/documents/1552019-26586>
7. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30.04.2020 р. № 584);

Інші рекомендовані джерела:

1. Проект ЄС TUNING (прикладні результати навчання, компетентностей) <http://www.unideusto.org/tuningeu>.
2. Національний глосарій: вища освіта, 2014 – <http://erasmusplus.org.ua/korysna-informatsiia/korysni-materialy/category/3-materialynatsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodo-zaprovadzhennia-instrumentivbolonskohoprotsesu.html?start=80>
3. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти: монографія <http://erasmusplus.org.ua/korysna>
4. Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації / Авт.: В.М. Захарченко, В.І. Луговий, Ю.М. Рашкевич, Ж.В. Таланова / За ред. В.Г. Кременя. – К.: ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. – 120 с. / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.erasmusplus.org.ua/2014-05-30-14-56-19/prezentatsii/category/3-materialy-natsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodozaprovadzhennia-instrumentivbolonskoho-protsesu.html?download=84:rozroblennia-osvitnikh-prohram-metodychni-rekomendatsii>
5. ESG 2015 (Стандарти та рекомендації із забезпечення якості в ЄПВО) – https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/10/04_2016_ESG_2015.pdf
6. EQF 2017 (Європейська рамка кваліфікацій) <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/cee970-518f-11e7-a5ca-01aa75ed71a1/language-en>; <https://ec.europa.eu/ploteus/content/descriptors-page>
7. QF EHEA 2018 (Рамка кваліфікацій ЄПВО) http://www.ehea.info/Upload/document/ministerial_declarations/EHEAParis2018_Communique_AppendixIII_952778.pdf
8. ISCED (Міжнародна стандартна класифікація освіти, МСКО) 2011 – <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification>
9. ISCED-F (Міжнародна стандартна класифікація освіти – Галузі, МСКО-Г) 2013 <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/internationalstandardclassification-of-education-fields-of-education-and-training-2013-detailedfielddescriptions-2015-en.pdf>